

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan
päivämäärä on:

31.01.2025

Dokumentet är
daterat:

31.01.2025

The document is
dated:

31.01.2025

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Buket Hertti

Pvm / Datum / Date: 31.01.2025

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 31.01.2025

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Energiavirasto lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuonnin väliaikaisesta rajoittamisesta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta sekä laiksi maakaasumarkkinalain muuttamisesta (VN/14219/2024)

Energiavirasto kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuonnin väliaikaisesta rajoittamisesta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta sekä laiksi maakaasumarkkinalain muuttamisesta ja toteaa seuraavaa:

Lausunnolla olevan ehdotuksen mukaan väliaikaisella lailla rajoitettaisiin maakaasun ja nesteytetyn maakaasun toimituksia Suomen maakaasuverkkoon siihen liitettyjen yhdysputkien tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen kautta, jos maakaasu tai nesteytetty maakaasu tulee Venäjältä tai Valko-Venäjältä. Rajoituksen piirissä olisi Venäjältä tai Valko-Venäjältä alkuperäisin oleva tai sen kautta suoraan tai epäsuoraan Suomeen toimitettu maakaasu tai nesteytetty maakaasu silloin, kun toimitus perustuisi lain voimaantulon jälkeen tehtyihin toimitussopimuksiin. Käytännössä tarkoitus on väliaikaisesti estää uusiin toimitussopimuksiin perustuvat, Venäjältä tai Valko-Venäjältä alkuperältään tai Venäjän tai Valko-Venäjän kautta kuljetetut maakaasun tai nesteytetyn maakaasun toimitukset Suomeen maakaasuverkon tai siihen liitettyjen LNG-terminaalien kautta.

Energiaviraston kannattaa ehdotusta. Ehdotus on linjassa uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 (*”kaasumarkkina-asetus”*) kanssa ja palvelee sekä Suomen että EU:n yhteisiä tavoitteita vähentää riippuvuutta venäläisestä energiasta.

Lisäksi todettakoon, että Suomeen ei tällä hetkellä tule maakaasua Venäjältä, joten lain käytännön vaikutukset jäävät Energiaviraston näkemyksen mukaan verrattain vähäisiksi. Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan jälkeen, Suomen kaasumarkkinat ovat muuttuneet siten, että hankintalähteitä on monipuolistettu – mm. Venäjältä tuleva putkikaasu on käytännössä korvattu muualta tulevalla nesteytettyllä maakaasulla (LNG) Inkoon ja Haminan terminaalien kautta sekä Balticconnector-yhdysputken kautta tulevalla maakaasulla. Putkimaakaasun toimitukset Venäjältä Suomeen Imatran kautta ovat olleet katkenneina keväästä 2022 asti. Energiavirasto vahvisti 30.11.2022 päätöksellään Inkoon kelluvan LNG-terminaalin ehdot siten, että ne kieltävät venäläisperäisen nesteytetyn maakaasun vastaanottamisen. Lisäksi Balticconnector-yhdysputken kautta tuleva maakaasu voi saapua Baltian maista, joissa on jo asetettu lailla kiello venäläiselle maakaasulle ja nesteytetylle maakaasulle. Balticconnector yhdistää välillisesti Suomen myös Puolaan, jonne ei toimiteta tällä hetkellä venäläistä maakaasua tai nesteytettyä maakaasua.

Ehdotuksen mukaan samalla muutettaisiin maakaasumarkkinalakia siten, että Suomen ja kolmannen maan välinen Suomen maakaasuverkkoon liitetty yhdysputki voitaisiin määrääjäksi sulkea. Energiavirasto kannattaa myös tätä ehdotusta.

Energiavirasto katsoo, että tehokas lain toimeenpanon valvonta ja tavoitteiden saavuttaminen edellyttävät valvovalta viranomaiselta riittäviä resursseja ja tiedonsaantioikeuksia. Energiaviraston näkemyksen mukaan on tärkeää, että Tulli osoitetaan vastuuviranomaiseksi, sillä sen tehtävät liittyvät jo valmiiksi maahantuontia

3.2.2025

koskevaan valvontaan. Tullin kokemus EU-pakotteiden valvonnasta sekä sen laajat tiedonsaantioikeudet tekevät siitä luonnollisen ja tehokkaan valinnan tämän tehtävän hoitamiseen. Energiavirastolla ei ole aiempaa vastaavaa kokemusta eikä virastolla ole resursseja, jotka mahdollistaisivat asianmukaisen valvonnan järjestämisen tehokkaasti. Energiaviraston nimeäminen tehtävään voisi johtaa merkittäviin viiveluihin tai valvonnan puutteisiin.

Energiavirasto pitää ehdotettua esitystä kokonaisuudessaan hyvin perusteltuna ja ajankohtaisena. Nojautuminen Venäjältä peräisin olevan energian toimituksiin altistaa venäläiselle vaikuttamiselle ja lisää sitä kautta myös toimitusvarmuusriskejä. Venäjä on kohdistanut viime vuosina maakaasun Euroopan toimituksiin toimenpiteitä, jotka ovat altistaneet eurooppalaisia energiajärjestelmiä epätavanomaisille ja voimakkailla häiriöille ja johtaneet energian toimitusvarmuushaasteisiin. Energiavirasto pitää siten esityksen keskeisiä tavoitteita, mm. energian toimitusvarmuuden parantamista kannatettavina ja katsoo, että ehdotuksella voidaan saavuttaa nämä tavoitteet.